

## Konstitutionsutskottets betänkande

1979/80:9

**med anledning av motioner om de förtroendevaldas arbetsvillkor – rätt till ledighet och ersättning för kommunalt förtroendeuppdrag m. m.**

### Motionerna

I motionen 1978/79:405 av Egon Jacobsson m. fl. (s) hemställs att 2 kap. 29 § och 3 kap. 16 § kommunallagen ändras så att kommunernas kompetens i arvodesfrågor vidgas.

I motionen anføres att såväl utredningen om den kommunala demokratin som departementschefen inför tillkomsten av den nya kommunallagen framhöll vikten av att ekonomiska hinder för medborgarna att åta sig kommunala uppdrag undanröjs. Vid tillämpningen av kommunallagen har det enligt motionärerna visat sig, bl. a. genom utslag av regeringsrätten (nr 2000 år 1978), att kommunernas möjligheter att fastställa arvode enligt lagens mening och anda fortfarande är starkt begränsade. Detta medför att grupper av medborgare förhindras att åta sig förtroendeuppdrag. De som redan nu är underrepresenterade, t. ex. skiftarbetare, drabbas sannolikt hårdast av detta. Det finns därför enligt motionärernas mening anledning att ändra 2 kap. 29 § och 3 kap. 16 § kommunallagen så att kommunernas möjligheter att besluta i arvodesfrågor vidgas.

I motionen 1978/79:1083 av Kerstin Andersson m. fl. (s) hemställs att riksdagen som sin mening uttalar att begreppet "kommunalt förtroendeuppdrag" vid tillämpning av kommunallagen 2 kap. 5 § och 3 kap. 4 och 13 §§ innefattar förtroendevalda i kommunala aktiebolag och stiftelsers styrelse.

I motiveringen anføres att föredragande departementschefen i propositionen 1975/76:187 om kommunal demokrati, ny kommunallag m. m. tolkat begreppet kommunalt förtroendeuppdrag så att rätten till ledighet från anställning för fullgörande av sådant uppdrag inte skall gälla ledamöter i aktiebolag eller stiftelser, som ägs av en eller flera kommuner och landstingskommuner.

Motionärerna framhåller att konsekvenserna av detta blir att man får två olika slag av förtroendevalda, en kategori vars ledighet är lagstadgad och en som saknar rätt till ledighet. Detta har också negativa konsekvenser rent avtalsmässigt för statligt anställdas ledighet.

I motionen anføres att kommunerna av praktiska skäl alltmer har valt att driva företag för t. ex. elvärme, kollektivtrafik och bostadsförvaltning, vilkas styrelser nomineras på samma grunder som andra kommunala nämnder och styrelser. Formerna för den kommunala verksamhetens bedrivande får enligt motionen inte vara avgörande för huruvida ledighet skall ges eller ej.

Motionärerna anser också att rätten till ledighet skall omfatta alla uppgifter som är förenade med kommunala förtroendeuppdrag, även nödvändigt förberedelsearbete såsom inläsning och sammanträden med partigrupper.

I motionen yrkas att riksdagen uttalar att begreppet "kommunalt förtroendeuppdrag" vid tillämpning av 2 kap. 5 § och 3 kap. 4 och 13 §§ kommunallagen innefattar förtroendevalda i kommunala aktiebolags och stiftelsers styrelser.

I motionen 1978/79:1105 av Olle Wästberg i Stockholm (fp) och Bonnie Bernström (fp) hemställs "att riksdagen hos regeringen begär en utredning om hur de politiska arbetsformerna bättre skall kunna anpassas till barn och familjeliv".

I motiveringen anføres att de förtroendevaldas svåra arbetssituation innebär att rekryteringen till de politiska uppdragen blir sned. Det finns enligt motionärerna en risk för att det bara blir de som är mest hänsynslöst beredda att offra familje- och privatliv som får politiska uppdrag. Konflikten mellan de politiska uppdragen som tar alltmer tid och kravet på medverkan t. ex. i det partipolitiska arbetet gör att de förtroendevalda får avsätta kväll efter kväll, helg efter helg för sina politiska uppdrag. Skall denna utveckling kunna brytas krävs en ändring av de politiska arbetsformerna.

Motionärerna pekar på olika åtgärder som bör övervägas för att bryta denna negativa utveckling. Bl. a. bör en kartläggning av det politiska mångsyssleriet komma till stånd. Sammanträden bör förläggas till dagtid i ökad utsträckning. Reglerna för ersättning för politiska uppdrag bör ses över så att ersättning kan utgå för förlorad arbetsförtjänst. Slutligen anføres att kommunerna bör medverka till att lösa småbarnsföräldrarnas barnvaksproblem i samband med kommunala uppdrag.

I motionen 1978/79:1690 av Esse Petersson (fp) och Margareta Andrén (fp) hemställs "att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av en övergripande åtgärdsinriktad analys för skapande av en mänskligare politik i enlighet med motionen".

I motiveringen anføres att ett samhällsengagemang måste kunna utformas så att det är möjligt att förena det med ett i övrigt normalt samhällsliv. I motionen tas upp ett antal olika åtgärder med syfte att underlätta detta. Bl. a. pekas på möjligheten att förlägga sammanträden av betald karaktär på dagtid, behovet av en översyn av arvodes- och pensionsbestämmelser samt en kartläggning av det politiska mångsyssleriet. Vidare anför motionärerna att den stora gruppen pensionärer inte får ställas vid sidan av det politiska arbetet enbart p. g. a. ett generellt åldersstreck.

Enligt motionärerna krävs en övergripande åtgärdsinriktad analys av arbetsvillkoren för de politiskt förtroendevalda och de politiska tjänstemännen. Grundläggande för detta arbete måste vara att politiskt samhällsengagemang, på alla nivåer, måste på ett naturligt sätt kunna integreras med ett i

övrigt ganska normalt medborgarliv inom den totala samhällsgemenskapen och inte isoleras därifrån.

### Nuvarande bestämmelser

#### *Kommunernas kompetens i arvodesfrågor*

Enligt 2 kap. 29 § kommunallagen (1977:179) får kommunfullmäktige och landsting besluta att till ledamöter och suppleanter i kommunfullmäktige och landsting eller i beredning skall i skälig omfattning utgå ersättning för resekostnader och andra utgifter som föranleds av uppdraget samt arvode, pension och andra ekonomiska förmåner. Motsvarande bestämmelser gäller enligt 3 kap. 16 § kommunallagen för ledamöter och suppleanter i kommunstyrelsen, förvaltningsutskottet och andra nämnder och enligt 5 kap. 1 § för revisorer och revisorssuppleanter. Bestämmelserna om ersättning blir också tillämpliga på lokala organ.

Bestämmelserna innebär att arvodet eller ersättningen skall bestämmas efter uppdragens omfattning och det arbete som är förenat med dem. Ersättningen får alltså inte grundas på den arbetsinkomst som den förtroendevalde går miste om på grund av uppdraget. Föredragande departementschefen uttalade i propositionen 1975/76:187 om kommunal demokrati, ny kommunallag m. m. att det kunde finnas skäl för en ordning som innebär att hänsyn får tas till förlorad arbetsförtjänst när ersättningen bestäms. Svårigheterna att tillämpa en sådan ordning ansågs dock så stora att den inte kunde genomföras. Departementschefen underströk samtidigt betydelsen av att ersättningen sätts på en sådan nivå att ingen skall vara förhindrad att åta sig kommunala förtroendeuppdrag av ekonomiska skäl. Konstitutionsutskottet anslöt sig till departementschefens uppfattning. Utskottet anförde bl. a. att det är nödvändigt att vid bedömningen av arvodenas storlek ta i beaktande de särskilda svårigheter som t. ex. kvällssammanträden skapar för personer med kvälls- eller skiftarbete (KU 1976/77:25).

#### *Begreppet kommunalt förtroendeuppdrag i kommunallagen*

Ledamöter och suppleanter i kommunfullmäktige, landsting, kommunstyrelsen, förvaltningsutskottet, nämnder och beredningar samt revisorer och revisorssuppleanter har rätt till den ledighet från anställning som behövs för uppdraget (2 kap. 5 §, 3 kap. 4 och 13 §§ och 5 kap. 1 § kommunallagen). Rätten till ledighet kommer att omfatta även ledamöter och suppleanter i lokala organ.

I propositionen om kommunal demokrati, ny kommunallag m. m. anfördes att bestämmelserna om rätt till ledighet syftar till att ge en formell garanti för att ett kommunalt förtroendeuppdrag skall kunna fullgöras oberoende av den förtroendevaldes yrkesverksamhet. Begreppet "kommunalt förtroendeupp-

drag" bör enligt föredragande departementschefen ges en vidsträckt innebörd i detta sammanhang. Hit bör räknas även deltagande som ledamot i arbetsgrupper, utredningar eller motsvarande som kan betraktas som en följd av uppdraget. I uppdraget bör också inräknas partigruppsmöten i anslutning till de ordinarie sammanträdena i fullmäktige och nämnder. Deltagande i sammankomster som inte direkt har med kommunala sammanträden att göra – t. ex. allmänna partimöten – bör däremot enligt departementschefens mening inte hänföras till förtroendeuppdraget. Inte heller bör tid för inläsning av handlingar inbegripas. Departementschefen framhöll vidare att bestämmelsen om rätt till ledighet inte omfattar fullgörande av uppdrag åt aktiebolag eller annat företag som ägs av kommunen eller landstingskommunen men som är en självständig juridisk person.

Konstitutionsutskottet tillstyrkte propositionens förslag till utformning av bestämmelsen om rätt till ledighet för kommunalt förtroendeuppdrag. Utskottet ansåg att uttalandena i propositionen om innebörden av begreppet "kommunalt förtroendeuppdrag" ger underlag för en lämplig praktisk tillämpning av bestämmelsen. Utskottet underströk också vikten av att utvecklingen på detta område ägnas fortsatt uppmärksamhet (KU 1976/77:25).

Statliga tjänstemäns avlöningsförmåner under tjänstledighet för kommunalt förtroendeuppdrag regleras i 19 § Allmänt avlöningsavtal för statliga och vissa andra tjänstemän (AST). Enligt statens avtalsverks anvisningar för tillämpningen av AST är uppdrag erhållna av kommunägda aktiebolag och halvkommunala eller kommununderstödda institutioner eller stiftelser (t. ex. kommunal bostadsstiftelse) inte offentligt (kommunalt) uppdrag i AST:s mening.

### Frågornas behandling vid 1978/79 års riksmöte

Frågan om en utredning av de förtroendevaldas arbetsvillkor och arbets-situation behandlades av riksdagen vid två tillfällen under 1978/79 års riksmöte.

I betänkandet KU 1978/79:2 framhöll konstitutionsutskottet med anledning av motionsyrkanden att de förtroendevaldas ställning inom politiken fortlöpande måste ägnas uppmärksamhet och anpassas till de krav som samhällsutvecklingen ställer. Utskottet anförde vidare:

Enligt utskottets mening är emellertid de utredningar som genomförts eller pågår ägnade att belysa frågeställningarna från olika håll varför några initiativ från riksdagens sida syftande till ytterligare utredningar inte nu föreligger. Till denna bedömning bidrar också det förhållandet att många kommuner nu överväger var för sig hur den nya kommunallagens möjligheter att förstärka medborgarinflytandet och de förtroendevaldas situation skall utnyttjas. Effekterna i detta avseende av kommunallagsreformen kan ännu ej avläsas och bör avvaktas innan ytterligare utredningar startar på detta område.

I ett särskilt yttrande anförde en ledamot (fp) att en översyn av de frågor som tagits upp i motionerna borde komma till stånd.

I samband med behandlingen av propositionen 1978/79:181 om lokala organ i kommunerna tog konstitutionsutskottet också upp två motionsyrkanden med syfte att få till stånd åtgärder för att underlätta de förtroendevaldas arbete. Utskottet anförde i denna del (KU 1978/79:36):

I motionerna 675 och 813 hemställs att riksdagen skall ta initiativ till ytterligare utredningar rörande de förtroendevaldas arbetsvillkor. I motionerna anförts att de kommunala förtroendeuppdragen blivit alltmer betungande. Detta kan leda till att vissa grupper av olika skäl inte kan delta i det kommunalpolitiska arbetet, vilket i sin tur kan medföra en från demokratisk utgångspunkt negativ snedvridning av rekryteringen av förtroendevalda. För att motverka en sådan utveckling är det nödvändigt att arvodesbestämmelser och andra förhållanden av betydelse för medborgarnas möjligheter att åta sig och fullgöra förtroendeuppdrag ses över ytterligare.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att dessa frågor bör bli föremål för förnyade överväganden. I propositionen anför föredragande departementschefen att kommunaldemokratiska kommittén kommer att få i uppdrag att överväga frågan om hur de kommunalt förtroendevaldas arbetsvillkor skall kunna förbättras. Enligt utskottets mening är det av största vikt att detta utredningsarbete kommer till stånd. Vad utskottet anför i denna del bör ges regeringen till känna.

### **Kommunaldemokratiska kommittén**

Kommunaldemokratiska kommittén (Kn 1977:07), som tillkallades under hösten 1977 med uppgift att utreda olika frågor med anknytning till den kommunala demokratin, har bl. a. till uppgift att vara administrativt ansvarig för det forskningsprogram "Utvärdering av kommunindelningsreformen" som riksdagen under hösten 1978 beviljade medel till (prop. 1978/79:61, KU 1978/79:17, rskr 1978/79:79).

I detta forskningsprogram ägnas ett delprojekt åt de förtroendevaldas roll i det politiska arbetet. Bland de frågeställningar som kommer att belysas kan nämnas rekryteringen till förtroendeuppdragen, tidsåtgång och arbetsbelastning samt relationerna mellan förtroendevalda med heltidsuppgifter och övriga. En av huvudfrågeställningarna gäller möjligheten för och intresset hos olika kategorier att delta i det kommunalpolitiska arbetet.

Forskningsarbetet, som bedrivs av en grupp forskare från de statsvetenskapliga institutionerna vid universiteten, skall vara slutfört under år 1981. Forskningsgruppen, som antagit namnet *kommunaldemokratiska forskningsgruppen*, har i en särskild rapport (Ds Kn 1979:12) under hösten 1979 närmare redogjort för olika frågeställningar.

Vid regeringssammanträdet den 28 juni 1979 fick kommunaldemokratiska kommittén förutom sitt ursprungliga uppdrag genom tilläggsdirektiv (Dir 1979:68) också uppgiften att se över de förtroendevaldas arbetsvillkor. Bland de frågor som tas upp i direktiven i denna del kan nämnas sammanträdenas

tidsmässiga förläggning, arbetsformerna i de politiska organen, de förtroendevaldas bild av sin roll i det politiska arbetet samt ersättningsreglerna. Departementschefen anför bl. a.:

Rätten till ledighet från det ordinarie arbetet vid fullgörandet av kommunala uppdrag är, som jag har nämnt förut, garanterad i KL. Från flera håll har hävdats att rätten att vara ledig för att fullgöra kommunala uppdrag måste vara förenad med lämpligt utformade ersättningsprinciper om den skall få något reellt innehåll.

Nuvarande ersättningsregler innebär att arvode, pension och andra ekonomiska förmåner inte får överstiga vad som bedöms som skäligt. Arvode skall utgå med lika belopp för samma uppdrag. En differentiering måste alltså grunda sig på omfattningen av uppdragen och det arbete som är förenat med dem. Ersättning kan inte utgå i förhållande till den inkomst från annan verksamhet som den förtroendevalde går miste om på grund av uppdraget.

I den nya kommunallagen behövs alltså principen att arvodet skall bestämmas med hänsyn till omfattningen av det arbete som är förenat med uppdraget. Motiveringen var att en enhetlig bedömning skulle bli svår, om hänsyn skulle tas till förlorad arbetsförtjänst. I kommunallagspropositionen anförde emellertid föredraganden att han var beredd att ytterligare följa och eventuellt ånyo överväga ersättningsfrågan.

Det nuvarande ersättningssystemet tar inte hänsyn till att den förlorade arbetsinkomsten kan medföra så betydande ekonomiska uppoffringar för personer med t. ex. kvälls- och skiftarbeten att de i praktiken inte kan åta sig kommunala uppdrag. Kommittén bör undersöka hur ersättningsprinciperna tillämpas och lämna förslag om förbättringar. Det bör övervägas om ersättning skall kunna utgå dels med ett sammanträdesarvode, dels som ersättning för förlorad arbetsförtjänst. I sistnämnda hänseende bör ersättning utgå endast intill ett visst högsta belopp. Denna ersättningsprincip förordades av bl. a. Landsorganisationen i Sverige (LO) i remissyttrandet över betänkandet Kommunal demokrati. LO påpekade också i yttrandet att förtroendevalda som är anställda av en privat arbetsgivare kan få sin pensionsrätt urholkad vid frånvaro från arbetet t. ex. för att fullgöra kommunala uppdrag. Någon form av ersättning för hemarbetande m. fl. bör också övervägas, speciellt för de fall när dessa orsakas extra kostnader för att kunna fullgöra sitt uppdrag.

Kommittén bör även överväga frågor som rör de förtroendevaldas sociala trygghet vid fullgörandet av sina uppdrag.

Kommittén bör också belysa effekterna av de pensionsregler som gäller för de heltidsengagerade förtroendemännen och undersöka om det finns skäl att förändra dessa regler.

Under de senaste tio åren har det blivit allt vanligare att man i kommunerna har s. k. politiska sekreterare till de heltidsengagerade förtroendevalda. Dessa sekreterare saknar vanligen anställningstrygghet. Systemet med s. k. politiska sekreterare har ännu inte prövats rättsligt. Kommittén bör kartlägga omfattningen av detta system och överväga om även dessa sekreterares ställning bör regleras.

## Utskottet

I motionerna 1978/79:405, 1083, 1105 och 1690 tas upp olika frågor med anknytning till ersättningsreglerna för kommunala förtroendeuppdrag samt de förtroendevaldas arbetsvillkor i övrigt.

I motionen 405 föreslås att kommunallagen skall ändras så att kommunerna får en större frihet vid beslut om arvoden för olika förtroendeuppdrag. I motionen 1083 föreslås att uppdrag i styrelser för kommunala aktiebolag och stiftelser skall likställas i vad gäller rätt till ledighet osv. med de regler som gäller för nämnder och styrelser. I motionerna 1105 och 1690 framförs krav på en mer allmän utredning av de förtroendevaldas arbetsvillkor med syfte att skapa "mänskligare" arbetsförhållanden för dessa grupper.

Frågor rörande de förtroendevaldas arbetsvillkor har uppmärksammats i flera olika sammanhang under senare år. Utredningen om den kommunala demokratin genomförde en stor undersökning av förhållandena i början av 1970-talet. I sitt slutbetänkande "Kommunal demokrati" (SOU 1975:41) presenterade utredningen ett stort antal rekommendationer och förslag till åtgärder som kommunerna kan vidta för att underlätta arbetet i fullmäktige och nämnder. Den nya kommunallagen från 1977 ger kommunerna större möjligheter än tidigare att anpassa sin organisation och sina arbetsformer till de lokala förutsättningarna och att på olika sätt underlätta för de förtroendevalda att göra en aktiv insats. I samband med kommunallagsreformen förbättrades också möjligheterna att erhålla ledighet för att fullgöra kommunala förtroendeuppdrag. Kommunerna har enligt den nya kommunallagen även fått vidgade möjligheter att lämna ersättning för de kostnader t. ex. för barnpassning som förtroendevalda åsamkas p. g. a. förtroendeuppdraget.

I det forskningsprogram rörande den kommunala demokratin m. m. som riksdagen under hösten 1978 beviljade medel till (prop. 1978/79:61, KU 1978/79:17, rskr 1978/79:79) ingår ett delprogram där intresset koncentreras till frågan om de förtroendevaldas möjligheter att verka inom den kommunala organisationen. I propositionen 1978/79:181 om lokala organ i kommunerna anförde departementschefen att kommunaldemokratiska kommittén skulle få i uppdrag att överväga frågan om hur de kommunalt förtroendevaldas arbetsvillkor skulle kunna förbättras. Konstitutionsutskottet anförde för sin del (KU 1978/79:36) att det var av största vikt att detta utredningsarbete kom till stånd. Regeringen har därefter beslutat om tilläggsdirektiv till kommittén angående dessa frågor (Dir 1979:68).

I dessa tilläggsdirektiv ges kommittén i uppdrag att ytterligare överväga möjligheterna att på olika sätt underlätta de förtroendevaldas arbete. Kommittén skall bl. a. behandla frågan om utbildning för de förtroendevalda, sammanträdenas förläggning till dag- eller kvällstid samt möjligheterna att genom organisatoriska förändringar göra uppdragen mindre betungande. Som exempel nämns möjligheterna att avskilja uppgifter från en nämnd till en ny nämnd eller till lokala organ. Även de beslutande organens och nämndernas sammanträdesformer, beslutsunderlag osv. nämns bland de förhållanden som kommittén bör uppmärksamma i detta sammanhang.

En andra huvuduppgift för kommittén i tilläggsdirektiven är att se över ersättningsprinciper och arvodesregler. Kommittén bör undersöka hur ersättningsprinciperna tillämpas och lämna förslag till förbättringar. Bl. a. bör

överbågas om ersättning skall kunna utgå dels med ett sammantrådesarvode, dels som ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Kommittén skall vidare överbåga frågan om de förtroendevaldas sociala trygghet under den tid de fullgör sitt uppdrag samt effekterna av de pensionsregler som gäller de heltidsengagerade förtroendemånnen m. m. Utskottet utgår från att åven den i motionen 1083 aktualiserade frågan om uppdrag i styrelser för kommunala bolag och stiftelser m. m. kommer att omfattas av dessa överbåganden.

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motionerna att de allt större svårigheterna att förena politiska förtroendeuppdrag med yrkesarbete, familjeliv och aktivitet i folkrörelser och andra samhållsorganisationer måste ågnas den största uppmårkksamhet. Samhållsutvecklingen leder till att kraven på de förtroendevalda växer. De skall som beslutsfattare gripa över större och alltmer komplicerade frågor. De behöver tid och andra resurser för studier, inläsning och andra förberedelser. Samtidigt år det väsentligt att de politiskt aktiva medborgarna inte på grund av sina förtroendeuppdrag avskårmås från samhållslivet i övrigt. Deras roll som representanter för övriga medborgare gör det tvårtom nödvändigt att de så långt möjligt kan förena sitt samhållsengagemang med yrkesliv, tid för familjeliv och kontakter med väljare.

Det måste enligt utskottet vara en stråvan att ge alla grupper i samhålllet möjligheter att på så lika villkor som möjligt fullgöra kommunala förtroendeuppdrag. När det gäller personer med kvålls- och skiftarbete leder de nuvarande arvodesbeståmmelserna till svårigheter. Den ekonomiska förlusten för dessa av att åta sig ett uppdrag kan bli så stor att de av ekonomiska skål år tvingade att avstå. Förhållandena på arbetsplatsen kan också skapa större svårigheter för vissa grupper ån för andra. Undersökningar visar också att vissa kategorier år underrepresenterade bland de förtroendevalda. Detta gäller kvinnor, ungdomar, föråldrar med små barn, invandrare, pensionårer och anstållda med oregelbundna arbetstider. För att bredda rekryteringen och underlåtta för grupper som nu år underrepresenterade i det kommunalpolitiska arbetet att delta kan både föråndringar av arbetsformer och ersåttningssregler vara av stor betydelse. Det utredningsuppdrag som kommunaldemokratiska kommittén erhållit måste dårför tillmåtas stor vikt och bedrivås med största skyndsamhet.

Av vad utskottet ånfört framgåår att de frågor som tas upp i motionerna år av stor betydelse för folkstyrelsen på kommunal nivå. Genom tillåggsdirektiven till kommunaldemokratiska kommittén har en sådan allmån översyn som begårs i motionerna 1105 och 1690 redan kommit till stånd. Åven de frågor som aktualiserås i motionerna 405 och 1083 omfattås av direktiven till utredningen. Motionernas syften år sålunda dårmed tillgodosedda.



Utskottet hemställer med hänvisning till det anförda  
att riksdagen förklarar motionerna 1978/79:405, 1083, 1105 och  
1690 besvarade med vad utskottet anfört.

Stockholm den 23 oktober 1979

På konstitutionsutskottets vägnar  
BERTIL FISKESJÖ

*Närvarande:* Bertil Fiskesjö (c), Hilding Johansson (s), Torkel Lindahl (fp)\*,  
Olle Svensson (s), Per Unckel (m), Yngve Nyquist (s), Sven-Erik Nordin (c),  
Wivi-Anne Cederqvist (s), Kurt Ove Johansson (s), Daniel Tarschys (fp),  
Kerstin Nilsson (s), Bengt Kindbom (c), Sture Thun (s), Bertil Danielsson(m)\*  
och Jan Prytz (m).

\* Ej närvarande vid justeringen.

